

Calea cea nouă și vie în Locul Preasfânt - Comentariu la Epistola către Evrei

Capitolul 7

„Pentru că acest Melhisedec, împărat al Salemului, preot al Dumnezeului Preaînalt, care l-a întâmpinat pe Avraam când se întorcea de la măcelul împăraților și l-a binecuvântat, căruia Avraam i-a împărțit și zeciuală din toate, înseamnă mai întâi »Împărat al dreptății« și apoi și »Împărat al Salemului«, adică »Împărat al păcii«, fără tată, fără mamă, fără genealogie, neavând nici început al zilelor, nici sfârșit al vieții, dar asemănat Fiului lui Dumnezeu, rămâne preot pentru totdeauna” (7.1-3).

Autorul epistolei se reîntoarce aici la subiectul binecuvântat și minunat referitor la preoția lui Hristos, pe care el o compară cu preoția lui Aaron, respectiv a lui Levi, ca să arate superioritatea ei nespus de mare. Ca să explice preoția lui Hristos, el se referă din nou (compară cu Evrei 5.6,10; 6.20) la modelul preoției lui Melhisedec, despre care el are multe de zis (Evrei 5.11). Această preoție, care este total independentă de cea a lui Aaron și care a fost instaurată mult mai înainte, are un caracter simbolic așa de clar la preoția lui Hristos, că mulți au crezut în mod greșit că Melhisedec ar fi fost mai mult decât un om.

Melhisedec apare deodată în relatarea din Geneza 14 și dispare tot așa de neașteptat. În tot Cuvântul lui Dumnezeu nu mai este vorba de el din punct de vedere istoric. Melhisedec era împărat al Salemului, în locul care mai târziu trebuia să poarte numele Ierusalim (Psalm 76.2). Numele lui înseamnă: „împărat al dreptății (neprihănirii)”. Pe lângă aceasta el *era preot al Dumnezeului Preaînalt*. Această denumire „Preaînalt” este dată lui Dumnezeu în legătură cu domnia milenară: „Dumnezeul Preaînalt, Stăpânul cerurilor și al pământului” (Geneza 14.18-20). Acest titlu se întâlnește deseori în psalmii care vorbesc despre această perioadă.

Melhisedec, împărat și preot, este deci un model al Domnului, când El, după ce El va fi instaurat pe pământ Împărăția Sa, va domni în dreptate ca Prinț al păcii, deci atunci când lucrarea dreptății va fi pace (Isaia 32.1,17; 9.6) și El va fi Mare Preot pe tronul Său (Zaharia 6.13).

Primul verset al capitolului nostru amintește de faptul că Melhisedec a întâmpinat pe Avraam, atunci când acesta „se întorcea de la măcelul împăraților”. Aceasta se referă la ziua care va veni a revelării lui Hristos, la momentul când El Și-a supus împărăției pământului și va fi instaurat Împărăția Sa de dreptate și pace. Spus în treacăt: este remarcabil că expresiile: „l-a întâmpinat pe Avraam” și „el a adus pâine și vin” (Geneza 14) se referă la natura actualei slujbe de Mare Preot a lui Hristos pentru noi, aceasta înseamnă la îngrijirea prevăzătoare și la ajutorul la timpul potrivit, pe care noi le găsim în El.

Despre Melhisedec se spune că el era „fără tată și fără mamă”. Aceasta înseamnă că preoția lui nu descindea din rudenii. El se arată ca fiind „fără genealogie”, în contrast cu fiii lui Aaron, care, pentru a se legitima la dreptul lor la preoție, trebuiau să prezinte descendența lor, (Ezra 2.62). „Neavând nici început al zilelor, nici sfârșit al vieții” – preoției lui nu îi erau puse nici o graniță, așa cum era în cazul fiilor lui Aaron. Melhisedec a apărut și a dispărut, fără să fie vorba de nașterea lui și de moartea lui. El apare înaintea noastră ca trăind: *preoția lui rămâne pentru totdeauna*. Astfel el prefigurează în chip remarcabil preoția netrasmisibilă și

permanentă a Domnului. De aceea se spune „*asemănat Fiului lui Dumnezeu*”, nu în persoana sa, dar în funcția lui de preot. Numai că preoția lui Hristos este exercitată *în ceruri*.

„Vedeți dar cât de mare a fost acesta, căruia chiar patriarhul Avraam i-a dat zeciuală din pradă! Și, în adevăr, cei dintre fiii lui Levi care primesc preoția au poruncă, potrivit Legii, să ia zeciuieli de la popor, adică de la frații lor, deși aceștia au ieșit din coapsele lui Avraam; dar cel care nu are genealogie din ei a primit zeciuală de la Avraam și l-a binecuvântat pe cel care avea promisiunile. Dar, fără îndoială, cel mai mic este binecuvântat de cel mai mare. Și aici, oamenii muritori primesc zeciuieli; dar acolo, unul care are mărturia că trăiește; și, cum am spune, prin Avraam, a dat zeciuală și Levi, care a primit zeciuieli, pentru că era încă în coapsele tatălui său când l-a întâmpinat Melhisedec” (7.4-10).

Scriitorul a arătat toate însușirile preoției lui Melhisedec și a dovedit, că în afara preoției lui Aaron există și o altă preoție, care este dintr-o cu totul altă ordine. Acum el arată cât de cu mult mai superioară este această preoție decât preoția lui Aaron, și care simbolizează preoția lui Hristos, așa cum arată cuvintele din Psalmul 110. David spune vorbind prin cuvintele Duhului lui Dumnezeu: „Tu ești Preot pentru eternitate, după rânduiala lui Melhisedec”. Autorul aplică aceste cuvinte la Domnul. Domnul Isus Însuși îl autorizează să facă aceasta, prin aceea că și El aplică acest Psalm la Persoana Sa (Matei 22.41-46).

Autorul vrea să arate clar supremația preoției lui Hristos după rânduiala lui Melhisedec față de preoția lui Aaron. Din acest motiv el alege două detalii din relatarea din Geneza 14:

1. Melhisedec binecuvântează pe Avraam: „Dar, fără îndoială, cel mai mic este binecuvântat de cel mai mare.”
2. Avraam dă lui Melhisedec zeciuală din pradă: „Vedeți dar cât de mare a fost acesta, căruia chiar patriarhul Avraam i-a dat zeciuală din pradă!”

Realmente prin aceasta mărimea lui Melhisedec devine în chip băcător la ochi vizibilă, în mod deosebit, când ne gândim la demnitatea lui Avraam, care era purtătorul făgăduințelor, era tatăl credincioșilor, care ne-a dat acest exemplu mare de credință și răbdare, care a fost scos în evidență în capitolul șase al epistolei noastre. Prin darea zeciuielii Avraam a recunoscut în Melhisedec că acesta posedă o demnitate mai mare decât el.

Sub Lege, care a fost introdusă mult timp după Avraam, preoții din seminția lui Levii aveau ordin să primească zeciuală de la popor. Dacă Avraam a dat zeciuală lui Melhisedec, atunci în el și Levi, urmașul lui Avraam, a dat zeciuală. Aceasta arată clar și precis, că preoția lui Melhisedec era mai mare decât preoția lui Levi. Mai mult chiar, preoții rânduiei levitice erau „oameni care mureau”, în timp ce despre Melhisedec se mărturisește că „el trăiește”, „neavând nici început al zilelor, nici sfârșit al vieții”. El rămâne în demnitatea sa. O ultimă trăsătură de caracter a lui Melhisedec este, că „genealogia lui nu decurge din urmașii lui Levi”.

Oricine ar fi fost această personalitate necunoscută și tainică, mărimea ei și trăsăturile de caracter ale preoției ei sunt puse clar înaintea privirii noastre. Știm prin aceasta, ce vrea să spună Cuvântul lui Dumnezeu când zice că Domnul este „Preot după rânduiala lui Melhisedec”, în contrast cu preoții după rânduiala lui Aaron.

„Atunci, dacă, în adevăr, perfecțiunea ar fi fost prin preoția levitică, pentru că în temelul ei a primit poporul Legea, ce nevoie mai era să se ridice un alt preot, după rânduiala lui Melhisedec, și care nu este numit după rânduiala lui Aaron? Pentru că, fiind schimbată preoția, este necesară și o schimbare a Legii. Pentru că Cel despre care sunt spuse acestea face parte dintr-o altă seminție, din care nimeni nu a slujit altarului. Pentru că este clar că Domnul nostru S-a ridicat din Iuda, seminție despre care Moise n-a vorbit nimic privitor la preoți. Și este încă mult mai evident dacă, după asemănarea lui Melhisedec, se ridică un alt preot, care a fost rânduit nu potrivit Legii unei porunci pământești, ci potrivit puterii unei vieți nepieritoare. Pentru că se mărturisește: »Tu ești Preot pentru eternitate, după rânduiala lui Melhisedec.«” (7.11-17).

În versetele de până acum și în cele următoare sunt prezentate însușirile preoției după rânduiala lui Melhisedec și sunt aplicate la Domnul, ca să scoată în evidență superioritatea acesteia față de preoția lui Aaron.

Însă aici este încă altceva. Poporul Israel a primit o Lege bazată pe preoția levitică. Dar preoția aceea nu putea conduce la desăvârșire; ea nu era sfârșitul, punctul final al planurilor lui Dumnezeu. Aceasta este dovedită prin aceea, că deja în Vechiul Testament (Psalm 110) era vestit că trebuia să ia ființă o altă preoție, după rânduiala lui Melhisedec. Din aceasta rezultă că dacă preoția este schimbată, „este necesară și o schimbare a Legii”. Întreg sistemul levitic, a cărui bază era preoția după rânduiala lui Aaron, se sfârșea prin aceasta.

Două lucruri dovedesc schimbarea totală, care a avut loc, și subliniază diferența mare dintre cele două preoții.

1. „Pentru că Cel despre care sunt spuse acestea”, Domnul, face parte dintr-o altă seminție, care este străină preoției levitice, care se limita la familia lui Aaron. Mesia trebuia să vină din seminția lui Iuda, conform prorociei lui Iacov și a altora (Geneza 49.10), și din familia lui David (Isaia 11.1), și aceasta s-a împlinit acum. Aceasta este prima diferență.
2. Preotul după rânduiala lui Aaron era instalat „potrivit legii unei porunci pământești (sau: carnale)”. Întreg sistemul era adaptat omului în carne, totul era exterior și temporal. Obiceiurile și rânduielele erau numai simboluri și reprezentau pentru omul păcătos, lipsit de putere, numai un jug greu. Preoții urmau unul după altul și puteau să practice funcția lor numai în timpul vieții lor pe pământ. În contrast cu aceasta a venit Domnul ca Preot „după asemănarea lui Melhisedec”, „potrivit puterii unei vieți nepieritoare”. Viața, în care El a intrat, după ce El a împlinit răscumpărarea, este o viață asupra căreia moartea nu are nici o autoritate. De aceea Lui Îi este dată mărturia: „Tu ești Preot pentru eternitate, după rânduiala lui Melhisedec”. Preoția Lui este desăvârșită.

„Pentru că este o desființare a poruncii de mai înainte, din cauza slăbiciunii și inutilității ei ...” (7.18).

Porunca, care a premers instituirea preoției desăvârșite, sistemul legalist, care se adresa oamenilor firești, a fost desființată „din cauza slăbiciunii și inutilității ei”. Ea era slabă, căci Dumnezeu a rămas ascuns înapoia perdelei și nimic din sistemul acesta nu putea face pe om

capabil să intre înaintea lui Dumnezeu și să Se apropie de El. Deci ea era inutilă în acest scop. Devine astfel clar că „Legea n-a desăvârșit nimic”.

„... (pentru că Legea n-a desăvârșit nimic), și o introducere a unei speranțe mai bune, prin care ne apropiem de Dumnezeu” (7.19).

Deci dacă orânduirea veche a lucrurilor a fost înlăturată, deoarece ea nu putea duce nimic la desăvârșire, preoția lui Hristos a introdus „o speranță mai bună”, „prin care noi ne apropiem de Dumnezeu”. În acest caz nu mai este vorba de o poruncă, pe care omul, care era departe de Dumnezeu, trebuia s-o împlinească, ci de o speranță, deci de o încredere bazată pe făgăduința divină și pe harul divin, care ne permite să ne apropiem de Dumnezeu și să stăm înaintea Lui fără teamă. Acesta este unul din punctele principale, la care scriitorul epistolei revine mereu: realitatea apropierii, ca privilegiu creștin (compară cu Evrei 4.16; 7.19,25; 10.1,22). Ce gânduri prețioase ne-au fost făcute cunoscut!

„Și, întrucât aceasta nu se face fără jurământ (pentru că aceia au fost făcuți preoți fără jurământ, iar Acesta, cu jurământ, prin Cel care Îi zice: »Domnul a jurat și nu-I va părea rău: ,Tu ești Preot pentru eternitate, după rânduiala lui Melhisedec!’ «), cu atât mai mult Isus a devenit garantul unui legământ mai bun” (7.20-22).

Cu preoția aaronică era legat un legământ făcut pe principiul ascultării. Dar în legătură cu preoția lui Hristos se instituie un legământ nou cu poporul Israel, „un legământ mai bun”. Hristos este garantul acestui legământ mai bun, care nu se bazează pe un principiu care cere ascultare de la un popor firesc (carnal). Acest legământ mai bun are ca bază pe Hristos Însuși și lucrarea Sa. Să ne amintim că scriitorul are înaintea sa pe evreii care au devenit creștini, și că legămintele se referă la Israel.

Supremația și măreția acestui legământ nou se arată prin aceea că Garantul ei a fost așezat ca Preot cu un jurământ, „prin Cel care Îi zice: »Domnul a jurat și nu-I va părea rău: ,Tu ești Preot pentru eternitate, după rânduiala lui Melhisedec’ «”. Preoții după rânduiala lui Aaron erau așezați, în contrast cu aceasta, simplu, printr-o rânduială a lui Dumnezeu, fără să fi avut loc vreun jurământ, care să fi garantat continuarea neîntreruptă a acesteia.

„Și erau, în adevăr, mulți preoți, pentru că prin moarte erau împiedicați să dăinuiască; dar El, datorită dăinuirii Sale pentru eternitate, are o preoție care nu se schimbă” (7.23,24).

Aici avem o diferență nouă între preoția levitică și preoția lui Hristos: este diferența dintre moarte și viață. În primul sistem erau „mai mulți preoți”. Ca oameni muritori ei nu rămâneau, ci urmau unul pe altul. Însă Hristos, care posedă o viață nepieritoare, este și rămâne singurul Preot. El are o preoție care nu se transmite și nu se schimbă. Ea este statornică și are durată eternă.

„De aceea și poate să mântuiască până la desăvârșire pe aceia care se apropie de Dumnezeu prin El, trăind pururi ca să mijlocească pentru ei” (7.25).

Din aceasta rezultă pentru noi o consecință nespus de prețioasă. Să observăm mai întâi expresia: „aceia care se apropie de Dumnezeu prin El”. Prin aceasta este caracterizată o clasă deosebită de persoane. Sunt credincioșii, care au fost mântuiți, cei care sunt uzufructuarii lucrării împlinite pe Golgota. Prin El ei posedă acest privilegiu, pe care nu-l putea da nici Legea și nici jertfele iudaice: ei au voie acum să se apropie de Dumnezeu.

Ce alt privilegiu mai rezultă pentru ei din această preoție netransmisibilă, veșnică, a lui Hristos? El poate să-i mântuiască pe deplin, sau până la desăvârșire. Noi am fost mântuiți pe deplin prin lucrarea făcută pe cruce, aceasta înseamnă, am fost spălați de păcatele noastre și am fost eliberați de judecată. Dar noi trebuie încă să parcurgem pustia lumii acesteia, cu pericolele ei și cu ostenelele ei. Până alergarea noastră se va sfârși, în toate acestea El ne va mântui, ne va elibera și ne va duce în siguranță. Dar pe ce bază? Pe baza faptului că El trăiește pururi, și anume cu o viață care nu-L poate întrerupe prin nimic în activitatea Sa. O a doua realitate este, că El Se folosește pe Sine Însuși pentru noi în caracterul acestei vieți. Mijlocirii Sale permanente îi datorăm faptul că noi vom fi păziți până la sfârșitul vieții noastre și apoi vom fi mântuiți. Așa cum odinioară mâinile ridicate ale lui Moise ca mijlocitor înaintea Domnului, care erau susținute de Aaron și Hur (Exod 17), au făcut ca Israel să aibă biruință deplină asupra vrăjmașilor săi, tot așa Domnul Isus, care trăiește pururi, ne va conduce la biruință asupra tuturor obstacolelor care ar putea sta împotriva noastră pe drumul nostru.

„Pentru că un astfel de mare preot ne trebuia: sfânt, nevinovat, fără pată, despărțit de păcătoși și făcut mai presus decât cerurile, care nu are nevoie, în fiecare zi, ca marii preoți, să aducă jertfe întâi pentru propriile păcate, apoi pentru cele ale poporului, pentru că a făcut aceasta odată pentru totdeauna, oferindu-Se pe Sine Însuși jertfă (sau: jertfîndu-Se pe Sine Însuși). Pentru că Legea pune ca marii preoți oameni care au slăbiciuni, dar cuvântul jurământului, care este în urma Legii, pune un Fiu, făcut desăvârșit pentru eternitate” (7.26-28).

Aici ne este dată încă o dovadă, care prin comparare arată caracterul sublim nesfârșit al preoției lui Hristos față de preoția lui Aaron. Marii preoți veniți dintre oameni erau încărcăți cu o slăbiciune pe care o posedau și oamenii pentru care ei erau puși. Ei erau oameni păcătoși, care trebuiau să aducă jertfe de tăiere, mai întâi pentru păcatele proprii, și apoi pentru păcatele poporului. Și în acest scop ei intrau în cortul întâlnirii pământesc, în care poporul nu avea voie să intre. Însă noi, care am fost mântuiți prin jertfa lui Hristos, Cel care S-a jertfit pe Sine Însuși odată pentru totdeauna, intrăm înaintea lui Dumnezeu în Locul Preasfânt ceresc, unde nu are voie să intre nimic necurat, nimic pătat. Acolo este locul nostru. Noi eram păcătoși. Deoarece acum suntem mântuiți, suntem sfinți. Ca atare ni se cuvine să avem un Mare Preot așa cum cere gloria și curăția cerului: sfânt, nevinovat, fără pată, despărțit de păcătoși. Ni se cuvine să-L avem acolo, unde suntem chemați să intrăm: „mai presus decât cerurile”.

Îmbrăcat cu această însușire a sfințeniei El nicidecum nu are nevoie să aducă jertfe de tăiere pentru Sine Însuși: El S-a jertfit pentru noi. Și deoarece această jertfă este desăvârșită, ea nu trebuie reînnoită. Eficacitatea ei rămâne, și noi rămânem înaintea lui Dumnezeu acolo unde această jertfă unică ne-a așezat. Deci preoția Lui este exercitată în cer, și funcția Sa de Mare Preot constă în a Se folosi pe Sine Însuși pentru noi (de a mijloci pentru noi) .

Legea pune oameni ca mari preoți, care aveau slăbiciuni; dar după Lege a venit ceva mult mai de valoare. Este jurământul lui Dumnezeu: „Domnul a jurat”; și acest jurământ a pus „un Fiu”. El este desigur un Om, dar El este Fiul lui Dumnezeu și a fost instalat ca Mare Preot, după ce El a fost făcut desăvârșit și a fost sfințit (compară cu Evrei 2.10). El a intrat în cer, făcut în chip desăvârșit corespunzător, pentru ca acolo să exercite veșnic funcția Sa.

Încă o observație cu privire la versetul 27. Acolo se spune, că „El S-a jertfit pe Sine Însuși”. Aceasta nu înseamnă că El S-a sacrificat pe Sine Însuși și astfel a exercitat acțiunea preotului. Dar El S-a dat pe Sine Însuși ca jertfă, ca Miel pentru jertfire (Galateni 1.4; 2.20; Efeseni 5.2,25). Tot așa nu El Însuși și-a vărsat sângele, ci sângele Lui a fost vărsat (Matei 26.28). În preoția levitică au fost multe cazuri, când nu preotul sacrifica animalul (Levitic 1.5,11; 2.2,8,13; 4.4,24,29; și așa mai departe). Înainte ca Hristos să fi intrat în glorie și să fie făcut desăvârșit, înainte ca El să fi fost salutat de Dumnezeu ca Mare Preot după rânduiala lui Melhisedec, Hristos nu a făcut nici o acțiune preoțească (vezi capitolul 5).